

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.35.240/2014/4.szám

A Kúria a Papp-Kalász-Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt felperes nevéfelperesnek a alperes neve(alperes címe) alperesi jogutód elleni mezőgazdasági támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. január 17. napján kelt 10.K.30.926/2013/5. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.30.926/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000.- (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2012. május 14. napján egységes területalapú támogatás iránti kérelmet terjesztett elő, többek között a ... azonosítójú blokkban - ezen belül a 33. és 54. sorszámú táblákra - 99,25 hektár területre. A kérelemhez kapcsolódóan az elsőfokú hatóság helyszíni ellenőrzést végzett, ennek jegyzőkönyvét a felperesnek megküldte. A 2013. január 22-én kelt határozatával az elsőfokú hatóság a felperes kérelmének részben helyt adott és 16.060.570,- forint támogatási összeget állapított meg a mellékletben meghatározottak szerint. Az indoklásban utalt arra, hogy a felperes a támogatásra vonatkozó jogszabályi feltételeknek részben felelt meg. A melléklet 1. számú táblázata értelmében az igényelt terület 490,67 hektár, az összeg 29.913.196,- forint. A jogosulatlanul igényelt terület 73,96 hektár, az ehhez kapcsolódó tárgyévi jogkövetkezmény 9.016.573,- forint, a számított támogatási összeg 16.060.570,- forint. A

melléklet 2. és 3. számú táblázatai szerint a 33. parcellában az igényelt 84,44 hektár helyett 24,06 hektár, míg az 54. parcellában az igényelt 14,81 hektár helyett 3,47 hektár került támogatási alapként elszámolásra a földhasználati nyilvántartás alapulvételével.

A felperes fellebbezésében előadta, hogy az eltéréssel érintett területen Bíró László - a társaság tulajdonosa és ügyvezetője - korábban egyéni vállalkozóként, majd korlátolt felelősségű egyéni céggént folytatott mezőgazdasági tevékenységet, földhasználati joga bejegyzésre került a nyilvántartásba. Az egyéni cég és a felperes 2012. január 15-én, majd 2012. március 12-én döntött az összeolvadásról, oly módon, hogy az egyéni cég megszűnik és beolvad a felperesbe. A kapcsolódó iratok az illetékes földhivatalhoz 2012. márciusban benyújtásra kerültek, a beolvadással történő egyesülést az illetékes cégbíróság 2012. június 25-én jegyezte be a cégnyilvántartásba, a perbeli mezőgazdasági földterületek tekintetében az egyéni cég földhasználati joga 2012. augusztus 30-án törlésre került, ezen időponttól kezdve a felperes a bejegyzett földhasználó. A tényleges földhasználat a gazdasági évben a felperes részéről valósult meg.

Az alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) a 2013. június 25. napján kelt 269/0901/174/14/2012. iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az indokolásban kiemelte, a felperes a 33. és 54. számú tábla vonatkozásában nem rendelkezik a teljes kérelmezett területre a megfelelő időpontban bejegyzett földhasználattal, amely a területalapú támogatásra való jogosultság adminisztratív feltétele. Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes terület alapú támogatás (SAPS) valamint az ahhoz kapcsolódó kiegészítő támogatások (top up) 2012. évi igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 32/2012. (IV.2.) VM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3.§ (2) bekezdése és az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások 2012. évi igénybevételével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló 29/2012. (III.24.) VM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet) 1.§ 8. pontja alapulvételével a támogatási kérelem elbírálásánál azon területeket lehet figyelembe venni, amelyekre vonatkozóan az ügyfél hitelt érdemlően tudja igazolni a jogszerű földhasználói minőségét. A felperes 2012. június 9. napján földhasználóként a teljes kérelmezett terület vonatkozásában nem került bejegyzésre a földhasználati nyilvántartásba. A bejegyzés elmaradására pedig nem az ügyfél érdekkörén kívül eső okból kifolyólag került sor, hanem azért, mert a jogutódlás jogerős megállapítása ebben az időben még nem történt meg, melynek az ügyfél nyilvánvalóan tudatában volt. A felperes akkor járt volna el jogszerűen, ha a jogutódlási eljárás jogerős lezárultát követően nyújtja be a kifogásolt területekre a kérelmét, illetve, ha ez az eljárás a tárgyév június 9. napjáig nem zárul le jogerősen, úgy e területeket 2012. évben nem tünteti fel a

kérelmében.

A felperes keresettel támadta az alperes határozatát, kérve annak bírósági felülvizsgálatát. A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Az indokolásban hivatkozott a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§ (1) bekezdésére, 339/B.§.ára, a Rendelet 3.§ (1) és (2) bekezdésére, az Egységes kérelem rendelet 1. § 8) pontjára, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Tft.) 25/A.§ (1) bekezdésére, és 25/B.§ (2) bekezdésére.

Érvelése szerint tény, hogy a felperes földhasználata a perbeli blokkban 71,72 hektár kapcsán 2012. június 9. napján nem volt bejegyezve a földhasználati nyilvántartásba, ezért a bíróságnak az alperesi határozatot, mint az önhiba kapcsán mérlegeléssel hozott döntést kellett felülvizsgálnia. A bíróság egyetértett az alperes azon álláspontjával, mely szerint az önhiba hiánya abban az esetben állapítható meg, amennyiben a földhasználat bejegyzésére a felperes érdekkörén kívül eső okból nem került sor. A felperes érdekkörén kívül esőnek nem tekintendő az a körülmény, hogy a felperesi törvényes képviselő az egyéni cég földhasználatának megszüntetésére és a felperes földhasználatára az adott területek kapcsán a beolvadás, mint jogi folyamat módját választotta. Ezen folyamat megindításának időpontjára kizárólag a felperesnek volt ráhatása, ily módon a földhasználat átadásának felperes által választott módja és ideje a felperes érdekkörén kívül eső oknak nem tekinthető. A beolvadás mellett társaság gazdasági, adózási szempontok és az esetleges előhaszonbérleti jog elkerülése miatt döntött, melyek nyilvánvalóan saját érdekkörében felmerülő indokok. A felperes vállalta annak kockázatát, hogy a jogszabály szerinti 2012. június 9. napjáig földhasználatának a nyilvántartásba történő bejegyzésébe esetlegesen nem kerül sor. Összességében az alperes az önhiba kapcsán nem mérlegelt okszerűtlenül.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, annak az első- és másodfokú hatósági határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezése és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezése iránt. A felperes a tényállást a fellebbezésében és keresetlevelében írtaknak megfelelően rögzítette, majd kifejtette, az Egységes kérelem rendelet 1.§ 8. pontjában meghatározott önhiba kizárt, mert egy jogi eljárás folyamatában az átalakulás jogerős befejezéséig a társaságnak nem volt meg a törvényes lehetősége arra, hogy jogutódlás jogcímén a földhasználati joga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerüljön. Ugyanakkor az átalakulás során keletkezett iratok a földhasználati jogosultságot igazoló egyéb okiratoknak minősülnek. Amennyiben a hatóságnak kételye merült volna fel a tényleges földhasználatot illetően, akkor a 1782/2003.EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 23. cikk (2) bekezdése alapulvételével

helyszín ellenőrzést kellett volna lefolytatnia, ezt azonban normasértő módon elmulasztotta. A felperesi földhasználati jogosultságot az iratok mellett alátámasztja a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 70.§ (1) bekezdése is.

Az alperesi eljárásban az okszerű mérlegelés nem állapítható meg, miután az alperes nem adta indokát annak, hogy a jogutódlást megalapozó cégiratok miért nem alkalmasak a jogszerű földhasználat igazolására. Az egységes területalapú támogatások kifizetésének feltétele mindig az volt, egy adott terület egy adott napon, egy adott gazdálkodó tényleges használatában volt-e. Ez az elv működött a Rendelet megjelenéséig, amely jogszabály az ezzel szemben álló szabályozást vezetett be. Az uniós elvhez tért vissza az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások 2013. évi igénybevételével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló 22/2013. (IV.8.) VM rendelet módosításáról kiadott 14/2014. (II.24.) VM rendelet (a továbbiakban: Mód. rendelet) 9. pontja.

Összességében megállapítható, hogy mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság az uniós elvektől eltérő módon ítélte meg a felülvizsgálat tárgyát képező jogesetet. A hatályos, de a folyamatban lévő támogatási ügyekben is alkalmazandó - visszamenőleges hatályú - szabályozásból megállapítható, hogy bármilyen okirat elfogadható, a földhasználat igazolására, ha az a tényleges földhasználaton alapul. Így okszerű mérlegeléssel megállapítható lett volna a felperes tényleges földhasználat a perbeli gazdasági évre. A hatóság és a bíróság figyelmen kívül hagyta az EK rendelet támogatási jogosultságra vonatkozó rendelkezéseit.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás során megállapította, hogy jogszabályváltozás folytán az alperes jogutódja a alperes neve. Az egyes törvényeknek a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXV. törvény 51.§-a alapján, 2014. július 16. napjától az MVH Központ Szerv alperesi jogelőd helyébe a alperes nevelépett. Ezért jelen perben a Pp. 328.§ (1) bekezdése alapján 2011. július 16. napjától utóbbi hatóság jár el az alperes jogutódjaként.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§ (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

A legfelsőbb bírói fórum hangsúlyozza, az elsőfokú bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványait, így módon a bizonyítékokat a Pp. 206.§ (1) bekezdésére figyelemmel a maguk összességében értékelte, és meggyőződése szerint helyesen állapította meg, hogy a kereset nem alapos. Jogszabálysértést a rögzített tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg, ilyen jogsértést azonban a Kúria nem tárt fel.

A felülvizsgálati bíróság osztja a jogerős ítéletben foglaltakat, a felülvizsgálati kérelemben írtakra figyelemmel az alábbiakat fejti ki.

A Kúriának - egyéb más jogkérdések mellett - abban kellett döntenie, hogy a felperes a vitás területek tekintetében jogszerű földhasználónak minősül-e, avagy nem.

A 2/2011. (V.9.) KK véleményben is megtestesülő egységes bírói gyakorlat szerint a kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. Amennyiben a bíróság a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértés nem állapítja más - a megjelölttől érdemben eltérő - jogszabálysértésre a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását nem alapíthatja.

A felperes az elsőfokú bírósági eljárás során nem hivatkozott a EK rendelet 23. cikk (2) bekezdésének sérelmére, ezért ebben a körben a közigazgatási és munkaügyi bíróság nem dönthetett. Mivel a felülvizsgálati eljárásban nem lehet olyan jogszabálysértésre hivatkozni, melyet a felperes az elsőfokú eljárásban szabályszerűen nem terjesztett elő, ezért a Kúria az EK rendelet 23. cikk (2) bekezdése körében tett felperesi hivatkozást érdemben nem vizsgálhatta.

Ugyanez a jogi álláspont vonatkozik a Mód. rendeletre is, azzal kiegészítéssel, hogy a Mód. rendelet jelen per alapjául szolgáló jogviszonyra nem alkalmazható, mivel annak 3.§-a szerint a kihirdetését követően napon lépett hatályba.

A Rendelet 3.§ (2) bekezdése szerint egységes terület alapú támogatás iránti kérelmet az a mezőgazdasági termelő nyújthat be, aki a támogatás alapjául szolgáló terület vonatkozásában az Egységes kérelem rendelet alapján jogszerű földhasználónak minősül. Az Egységes kérelem rendelet 1.§ 8. pontja értelmében jogszerű földhasználó: a földhasználati nyilvántartás részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti földhasználati nyilvántartásba (a továbbiakban: földhasználati nyilvántartás) - amennyiben a 2.§ (1) bekezdése szerinti, az egyes támogatási jogcímekre vonatkozó

jogszabályok másként nem rendelkeznek az e pontban megadott dátumról - a tárgyév június 9-ei dátum szerinti állapotnak megfelelően földhasználóként bejegyzett ügyfél, vagy az az ügyfél, akinek földhasználati joga önhibáján kívüli okból nem került a földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre és a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb okirattal rendelkezik.

A fenti definíciót úgy kell értelmezni, hogy jogszerű földhasználó egyrészt az, aki adott ingatlan tekintetében a tárgyév - jelen esetben 2012. - június 9-én a földhasználati nyilvántartásban földhasználóként van bejegyezve - ennek hiányában - akinek a földhasználati joga önhibáján kívüli okból nem került földhasználati nyilvántartásba bejegyzésre, és a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb okirattal rendelkezik. Nem vitatott, miszerint a felperes 2012. június 9-én földhasználóként nem volt bejegyezve a földhasználati nyilvántartásba, vagyis a hatóságnak vizsgálnia kellett az 1.§ (8) bekezdés második fordulatának megvalósulását. Ebben a körben amellet, hogy a felperesnek a földhasználati jogosultságát igazoló egyéb okirattal kell rendelkeznie, további konjunktív feltétel az, hogy a bejegyzés önhibáján kívüli okból maradt el. Az alperes arra alapozta döntését, hogy a felperesnek felróható, önhibán kívüli okból maradt el a földhasználati nyilvántartásból történő bejegyzés, míg a felperes ezzel ellentétes álláspontot foglalt el.

A Kúria elvi élel leszögezi, hogy mezőgazdasági támogatási ügyekben az adott jogviszonyra irányadó uniós és nemzeti jogszabályok az irányadók, a támogatásra, illetve kifizetésre az az ügyfél jogosult, aki az irányadó jogszabályokban foglalt feltételeknek mindenben megfelel. Más jogágak jogszabályai csak konkrét jogszabályi felhatalmazás esetén alkalmazhatók a mezőgazdasági támogatási ügyekben. Ez az elv vonatkozik a Gt. 70.§ (1) bekezdésének jelen perben történő alkalmazhatóságára is. A fenti jogszabályhely kimondja, az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult általános jogutódja. A jogutód gazdasági társaságot illetik meg a jogelőd gazdasági társaság jogai, és terhelik a jogelőd gazdasági társaság kötelezettségei, ideértve a munkavállalókkal kötött kollektív szerződésben foglalt kötelezettségeket is.

A Gt. 70.§ (1) bekezdése a perben eldöntendő kérdés körében nem irányadó, hiszen a hatóság nem a földhasználati jogosultságot igazoló okirat rendelkezésre állását, hanem a másik konjunktív feltétel fennállását, vagyis a felperes önhibájának hiányát vitatta.

A felperes nem hivatkozott arra, hogy a cégbíróság vagy/és a földhivatal eljárása során megsértette az irányadó eljárási határidőket. Törvényes cégbírószági és földhivatali eljárás figyelembe vétele mellett csak a felperestől függött a

cégegyesítési folyamat megindításának időpontja, és ehhez kapcsolódóan a vonatkozó iratoknak a cégbíróság és a földhivatal felé történő megküldése. A felperesnek tisztában kellett lennie azzal, egységes terület alapú támogatásra jogosult, ha - egyéb feltételek fennállása esetén - 2012. június 9-én földhasználóként szerepel a nyilvántartásban. Ehhez a szükséges cégjogi eljárást olyan időpontban kellett volna megindítania, hogy a fenti határidőre egyrészt a cégbíróság az egyesülést, a földhivatal a földhasználati jogot bejegyezze a nyilvántartásba. A cégjogi eljárást a felperes - egyéb szempontokra is figyelemmel - olyan időpontban indította meg, melynek következményeként földhasználóként való bejegyzés nem történt meg 2012. június 9-ig. Erre tekintettel a bejegyzés hiánya körében a felperes önhibája állapítható meg, ezért nem minősül jogszerű földhasználónak.

A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, így felülvizsgálati perköltségre nem tarthat igényt.

A pervesztes felperes a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapulvételével köteles megfizetni.

Budapest, 2015. április 22.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Huber Gábor s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő